

Úřední věstník

Evropské unie

C 179

České vydání

Informace a oznámení

Svazek 55

20. června 2012

Oznámení č.

Obsah

Strana

III Přípravné akty

ÚČETNÍ DVŮR

2012/C 179/01

Stanovisko č. 4/2012 k hodnotící zprávě Komise o financích Unie založené na dosažených výsledcích podle článku 318 Smlouvy o fungování Evropské unie

1

CS

Cena:
3 EUR

III

(Přípravné akty)

ÚČETNÍ DVŮR

STANOVISKO č. 4/2012

k hodnotící zprávě Komise o financích Unie založené na dosažených výsledcích podle článku 318 Smlouvy o fungování Evropské unie

(2012/C 179/01)

ÚVOD

1. V únoru 2012 Komise zveřejnila zprávu Evropskému parlamentu a Radě o hodnocení financí Unie založenou na dosažených výsledcích ⁽¹⁾ (dále jen „hodnotící zpráva“). Smlouva od Komise vyžaduje, aby takovou zprávu vypracovala a aby tato zpráva byla součástí informací, na jejichž základě Parlament uděluje absolutorium o plnění rozpočtu ⁽²⁾.

2. Pokud jde o konkrétní záměry legislativního orgánu, Parlament ve svém rozhodnutí z května 2011 o udělení absolutoria za rok 2009 uvedl, že:

„[se] domnívá, že hodnotící zpráva musí být vypracována tak, aby vztah mezi klíčovými ukazateli výkonnosti, jejich právní/politický základ, výše výdajů a dosažené výsledky byly jasně formulované a transparentní ⁽³⁾.“

V tomtéž dokumentu Parlament rovněž zdůrazňuje, že má-li mít veřejnost důvěru v rozpočet Unie, je dosahování plánovaných výsledků stejně důležité jako otázka legality a správnosti a spolehlivosti účtů. V této souvislosti Parlament vyzval Komisi k tomu, aby „provedla přezkum svých systémů pro hodnocení účinnosti výdajů v oblasti programů s cílem posoudit, zda mají přidanou hodnotu, zhodnocují vynaložené prostředky a zda je dosahováno cílů, kvůli nimž byly vytvořeny“ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 40 final.

⁽²⁾ Články 318 a 319 SFEU.

⁽³⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 10. května 2011 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2009, oddíl III – Komise (SEK(2010)0963 – C7-0211/2010 – 2010/2142(DEC)), odst. 200.

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 10. května 2011 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2009, oddíl III – Komise (SEK(2010)0963 – C7-0211/2010 – 2010/2142(DEC)), odst. 71 a 72.

3. Parlament požádal Účetní dvůr, aby k této hodnotící zprávě sdělil své stanovisko ⁽⁵⁾. Účetní dvůr žádosti tímto stanoviskem vyhověl. Vzhledem k předběžné povaze první hodnotící zprávy Komise se však Účetní dvůr nevyjadřuje k obsahu zprávy podrobněji.

Pohled Účetního dvora na první hodnotící zprávu a její vývoj v budoucnu

4. První hodnotící zpráva je nedostatečně konkrétní, věcně nepřilíživě obsáhlá, a její přínos je tedy malý. Je zřejmé ⁽⁶⁾, že Komise zatím nemá jasnou představu, jak splnit to, co od ní vyžaduje Smlouva. Komise uvádí, že blíže zkoumá způsob, jak obsah hodnotící zprávy rozpracovat, a vezme v úvahu názory, které vyjádří Parlament a Rada. Účetní dvůr se domnívá, že Komise by měla jít dále a s těmito dvěma orgány aktivně konzultovat.

5. Podle názoru Účetního dvora má hodnotící zpráva potenciál přispět ke zvýšení odpovědnosti Komise vůči orgánu udělujícímu absolutorium, a tedy i vůči občanům Unie. Aby se tak však skutečně stalo, měla by Komise promyslet účel, obsah, rozsah a načasování hodnotící zprávy. Podrobněji o těchto otázkách pojednávají následující body.

Účel a obsah

6. Požadavek Smlouvy vypracovat hodnotící zprávu představuje další krok v postupném zvyšování důrazu systémů výkaznictví a odpovědnosti na dosahování výsledků a nikoliv jen na dodržování pravidel. Legislativní orgány chtějí vědět, zda mají

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 10. května 2011 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2009, oddíl III – Komise (SEK(2010)0963 – C7-0211/2010 – 2010/2142(DEC)), odst. 201.

⁽⁶⁾ Viz například poslední dva odstavce na straně 16 zprávy Komise KOM(2012) 40 v konečném znění.

výdaje Unie reálný dopad. Účetní dvůr ve svých zvláštních zprávách a stanoviscích pravidelně upozorňuje, že systémy Komise nejsou pro tento úkol příliš dobře nastaveny.

7. Údaje o dosažených výsledcích jsou k dispozici z několika možných zdrojů – samotná hodnotící zpráva se zmiňuje o individuálních hodnoceních zvláštních programů, posouzeních dopadů, výročních zprávách o činnosti, souhrnné zprávě, výkazech o činnosti a zprávě o opatřeních vyvozených z rozhodnutí o udělení absolutoria; k nim lze připočítat zvláštní zprávy Účetního dvora. Tyto různé zdroje však netvoří koherentní celek a až příliš často se zaměřují na výsledky dosažené v rámci dokončených víceletých programů, kdy už je na jakémkoliv úpravě s cílem zvýšit dopad pozdě.

8. V hodnotící zprávě se uvádí, že povaha unijních výdajů často neumožňuje posuzovat výsledky ročně⁽⁷⁾. To je pravda, přesto však existuje prostor pro lepší vykazování informací o tom, zda je pravděpodobné, že dlouhodobých cílů bude dosaženo. Hodnotící zpráva dává příležitost se k této otázce vyjádřit.

9. Za daných okolností se Účetní dvůr domnívá, že tato hodnotící zpráva by měla být výchozím bodem pro to, aby Komise zásadním způsobem přehodnotila své systémy vykazování a odpovědnosti. Komise v hodnotící zprávě uvádí, že její současný systém relativně nepravidelných hodnocení programů není pro roční analýzu dosažených výsledků příliš vhodný⁽⁸⁾. Účetní dvůr souhlasí a považuje hodnocení pouze za jednu součást faktického základu pro vypracování této zprávy v budoucnu.

10. Pokud má hodnotící zpráva vyhovět potřebám zmíněným v předchozích bodech a splnit očekávání orgánu udělujícího absolutorium, bude nutné zavést několik odlišných, ale ne nutně dodatečných, vykazovacích mechanismů, jejichž cílem bude poskytnout orgánu udělujícímu absolutorium a dalším zainteresovaným subjektům potřebné informace o dosažených výsledcích. V současných podmínkách omezených zdrojů by Komise měla do svých víceletých programů především začít systematicky zavádět ukazatele výkonnosti a průběžné cíle, aby mohla v hlavních mezidobích vyhodnocovat, zda je dosažení stanovených cílů a zamýšlených dopadů pravděpodobné⁽⁹⁾. Byl by to další krok na cestě k měření účelnosti. Konzultace zmíněné v bodě 4 by také měly Komisi umožnit posoudit očekávání spojená s vykazováním informací o hospodárnosti a efektivitě.

⁽⁷⁾ COM(2012) 40 final, s. 3, první a druhý odstavec.

⁽⁸⁾ COM(2012) 40 final, s. 16, pátý odstavec.

⁽⁹⁾ Účetní dvůr konstatuje, že legislativní orgán má důležitou roli při zajišťování, aby návrhy Komise zahrnovaly cíle „SMART“ (konkrétní, měřitelné, dosažitelné, relevantní a časově vymezené cíle), umožňující měření výkonnosti.

11. Účetní dvůr zveřejnil stanoviska k návrhům Komise týkajícím se nařízení, která upravují dvě hlavní oblasti výdajů Unie, a sice soudržnost a zemědělství, na období 2014–2020⁽¹⁰⁾. V obou případech Účetní dvůr upozornil na to, že Komise nedefinovala cíle politiky, pokud jde o výsledky, tedy čeho se má pomocí finančních prostředků EU dosáhnout. Nejsou-li pro očekávané výsledky stanoveny jasné cíle, bude pro Komisi i nadále obtížné prokázat, že prostřednictvím jejích výdajů se dosahuje evropské přidané hodnoty, a nebude tedy ani snadné poskytovat jistotu, že její finanční prostředky jsou vynakládány účelně a efektivně.

12. Komise se kromě toho musí obzvláště zaměřit na kvalitu údajů, které využívá pro vypracování svých ročních hodnocení, a to včetně údajů, které dostává od členských států. Jak Účetní dvůr uvedl v bodě 39 svého stanoviska č. 7/2011⁽¹¹⁾:

„Komise by [...] měla zvážit, nakolik je možné zajistit, aby údaje předkládané členskými státy ve vztahu k monitorování, hodnocení a výkonnosti programů měly přijatelnou úroveň, pokud jde o jejich relevantnost, srovnatelnost a spolehlivost.“

Rozsah

13. Hodnotící zpráva předložená Komisí zdánlivě pojednává o dosažených výsledcích ve dvou oblastech politiky – v oblasti vzdělávání a kultury a v oblasti výzkumu. Ve skutečnosti je však záběr zprávy mnohem menší. Zpráva například pro oblast vzdělávání a kultury jmenuje pět obecných cílů, ale pak uvádí jen neurčité hodnocení posledního z nich. Proč byly z analýzy vypuštěny první čtyři cíle, není nijak vysvětleno.

14. Komise upozornila⁽¹²⁾, že pokud by se pokusila věnovat všem programům, které Unie každoročně financuje, znamenalo by to riziko dlouhé a málo cílené zprávy. Jedná se o jednu z řady záležitostí, které by Parlament a Rada ve spolupráci s Komisí mohly projednat. Mezi další patří otázka, zda by se hodnocení mělo vztahovat pouze na výsledky, a tedy účelnost, nebo zda se zabývat také hospodárností a efektivností. Hodnocení by mohlo být tematické, zaměřené na vývoj příslušných záležitostí v daném období, nebo by se mohlo jednat o širší analýzu toho, čeho Komise v uplynulém roce dosáhla. V této souvislosti je vždy potřeba vzít v úvahu užitečnost informací zahrnutých do hodnotící zprávy z hlediska udělení absolutoria.

⁽¹⁰⁾ Viz také stanovisko č. 7/2011, bod 10 (Úř. věst. C 47, 17.2.2012, s. 1); stanovisko č. 1/2012, body 8 a 151, a rovněž bod 8.54 výroční zprávy EÚD za rok 2010 (Úř. věst. C 326, 10.11.2011, s. 1).

⁽¹¹⁾ Přestože se toto stanovisko týkalo strukturálních fondů, danou připomínku lze všeobecně uplatnit na všechny oblasti sdíleného řízení.

⁽¹²⁾ COM(2012) 40 final, s. 3.

Načasování

15. Hodnoticí zpráva je jedním z dokumentů, které musí být podle článku 319 SFEU přezkoumány Radou a Evropským parlamentem v rámci udělení absolutoria. Komise proto uvedla, že v budoucnu hodlá hodnoticí zprávu přijímat každoročně do poloviny listopadu⁽¹³⁾. To je ve stejné době, kdy se zveřejňuje výroční zpráva Účetního dvora. Účetní dvůr byl však Parlamentem požádán⁽¹⁴⁾, aby své připomínky k hodnoticí zprávě předkládal v téže termínu jako výroční zprávu. Aby tak mohl učinit, potřeboval by hodnoticí zprávu obdržet mnohem dříve.

ZÁVĚR

16. První roční hodnoticí zpráva Komise byla vypracována na základě požadavku článku 318 SFEU. Zpráva je nedostatečně konkrétní, věcně nepříliš obsáhlá, a její přínos je tedy minimální. Účetní dvůr se nicméně domnívá, že tato zpráva poskytuje Parlamentu, Radě a Komisi příležitost projednat a dohodnout, jak učinit hodnoticí zprávu užitečnou pro orgán udělující

absolutorium. Účetní dvůr navrhuje do takové diskuse zahrnout následující témata:

- zda by se hodnoticí zpráva neměla zabývat nejen výsledky, a tedy účelností, ale také hospodárností a efektivností,
- rozsah hodnoticí zprávy a jaké záležitosti do ní každoročně zahrnovat,
- očekávání legislativního orgánu, pokud jde o roli Účetního dvora při přezkouvání této zprávy.

Pokud by se od Účetního dvora požadovalo poskytnutí připomínek k hodnoticí zprávě ve stejném termínu, kdy předkládá svou výroční zprávu (jak to již jednou učinil Evropský parlament), Účetní dvůr upozorňuje, že by tento dokument potřeboval obdržet výrazně dříve, než jak navrhuje Komise.

Toto stanovisko přijal senát CEAD, jemuž předsedal pan Igors LUDBORŽS, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 14. května 2012.

*Za Účetní dvůr
předseda*

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

⁽¹³⁾ COM(2012) 40 final, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Zpráva výboru pro rozpočtovou kontrolu A7-0098/2012 o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu za rok 2010.

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2012 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční DVD	22 úředních jazyků EU	1 310 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	840 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční DVD (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	100 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), DVD, jedno vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsávat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném DVD.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Předplatné různých placených periodik, jako například předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, lze získat u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

